

Fiskeri- og kystdepartementet

Vår dato
06.03.2012

Vår referanse
2010/00383-15

Vår saksbehandler
Erling Holmeset jr/73 54 58 67

Deres referanse

HØRING AV ARBEIDSGRUPPERAPPORT OM GJENNOMGANG AV RÅFISKLOVEN

Det vises til høringsbrev av 2. desember 2011 om ovennevnte. Landsstyret i Norges Fiskarlag behandlet saken under møte den 5. mars d.å., og fattet følgende vedtak:

«Norges Fiskarlag viser arbeidsgrupperapport om gjennomgang av råfiskloven, som Fiskeri- og kystdepartementet har sendt ut på høring.

Generelt

Norges Fiskarlag mener at arbeidsgrupperapporten gir en god historisk beskrivelse av salgslagssystemet, og innholdet i dagens salgslagssystem. På samme måte er arbeidsgruppen gitt muligheten til å belyse styrke og svakheter ved gjeldende system slik aktørene opplever salgslagssystemet. Arbeidsgruppen er videre gitt anledning til å underbygge eventuell kritikk av gjeldende system basert forskning og/eller mer objektivt faktabaserte undersøkelser. Det konstateres at rapporten ikke legger fram forskningsbasert kunnskap som underbygger at dagens fleksible praktisering av råfiskloven har vært kritikkverdig vurdert opp mot dens formål.

Rapporten belyser videre dels kjente standpunkt når det gjelder næringsrepresentantenes ulike syn på spesielt retten til å fastsette minstepris, oppgjørsbetingelser og omsetningsformer. Fiskarlaget mener det er en stor svakhet med rapporten at konsekvenser av forslag ikke er utredet eller belyst på et faglig grunnlag. Det vises her spesielt til forslaget om at retten til å bestemme minstepris skal overføres fra salgslag til en tredjepart, som f.eks en oppmann eller en meklingsnemnd, med bindende resultat. Dette er en dramatisk endring av dagens råfisklov, som innebærer at fiskerne skal fratras retten til å bestemme betingelsene for salg av egne produkter. Endringsforslaget mangler en faglig konsekvensvurdering, både i forhold til alle parter i verdikjeden, men ikke minst konsekvensen av å gi en tredjepart avgjørende myndighet. En konsekvens av å flytte dette ansvaret bort fra salgslagene, og over på en meklingsmann eller oppmann, gjør at offentlige myndigheter i større grad enn i dag må ta konsekvensene av beslutninger som tas. Etter vår vurdering vil det å tillegge en tredjepart avgjørende myndighet i minsteprisfastsettelse mm., redusere partenes ansvarlighet under selve forhandlingene, og det vil opplagt føre til økt polarisering og motsetning i næringen.

Arbeidsgruppen foreslår å erstatte dagens lov om omsetning av råfisk (råfiskloven) med en ny moderne lov som er harmonisert med havressursloven og deltakerloven: Lov om førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser (fiskesalgslagsloven). Norges Fiskarlag anser dette mer av teknisk, redaksjonell og pedagogisk art, og som Fiskarlaget slutter seg til.

Minsteprisfastsettelse

Fiskarlaget viser til at arbeidsgruppen mener at det fortsatt som hovedregel skal fastsettes en minstepris. Formålet med minstepris skal være å oppnå en rimelig fordeling av inntekt fra markedet mellom fisker og industri. En samlet arbeidsgruppe foreslår at minstepris skal bestemmes etter forhandlinger mellom fiskesalgslaget og øvrige parter, dvs. kjøperorganisasjonene. Norges Fiskarlag slutter seg til arbeidsgruppen syn på at det som hovedregel skal fastsettes en minstepris.

Arbeidsgruppen er delt når det oppstår uenighet mellom partene når det gjelder fastsettelse av minstepris. Arbeidsgruppens synspunkter er følgende:

- Fire medlemmer, representantene fra FHL, representanten fra NSL og arbeidsgruppens leder, går inn for en ordning hvor minsteprisen fastsettes av en uavhengig tredjeperson (oppmann).
- Tre medlemmer, representantene fra Norges Fiskarlag og representanten fra Norges Kystfiskarlag, går inn for en meklingsordning. Men, dersom meklingen ikke fører frem kan salgslaget selv bestemme minstepris.
- En representant, fra LO, foreslår at man nytter en meklingsnemnd hvor resultatet av meklingen skal være bindende for partene.

Norges Fiskarlag støtter forslaget om en meklingsordning, men dersom meklingen ikke fører fram må salgslaget selv bestemme minsteprisen.

Fastsettelse av salgsvilkår

Norges Fiskarlag viser til råfisklovens § 4 gir salgslaget gjennom forretningsreglene rett til å fastsette salgsvilkår som for eksempel krav om garanti og andre betalingsvilkår, vilkår for leveringsavtaler, at salget skal foregå ved auksjon, og det kan fastsettes utbudsområde for fangstene. Arbeidsgruppen har vurdert hvorvidt ordningen med fastsettelse av salgsvilkår skal videreføres i samsvar med dagens ordning eller om det må kreves forhandlinger og avtale mellom salgslaget og industrien før det kan fastsettes salgsvilkår

Arbeidsgruppens flertall mener salgsvilkår og omsetningsformer skal fastsettes av fiskesalgslagene på samme måte som i dag. Det framheves at salgslagene skal sikre at fiskerne får oppgjør, og må ut fra det gis anledning til å fastsette krav om garanti og andre betalingsbetingelser. Salgslagene skal legge til rette for at fiskerne som gruppe, kan nyttiggjøre seg fangstene på best mulig måte og salgslagene må derfor når det er anses nødvendig, bestemme om salget for eksempel skal foregå ved hjelp av auksjon, om det skal åpnes for leveringsavtaler m.v. Det er her tale om bestemmelser som salgslagene må kunne fastsette ensidig på vegne av fiskerne. Flertallet mener imidlertid at endringer i salgsvilkår eller omsetningsformer skal forelegges berørte parter før fiskesalgslaget treffer endelig beslutning. Norges Fiskarlag slutter seg til flertallets vurderinger og konklusjon.

Regulering og dirigering

Råfiskloven § 5 gir salgslagene fullmakt til å regulere fisket av hensyn til avtaket eller for å oppnå en hensiktsmessig utnyttelse av fangstene. Etter § 6 gis salgslagene fullmakt til å dirigere fangster til bestemte kjøpere eller til bestemt anvendelse når det anses nødvendig, enten for å få omsatt fangstene for den mest fordelaktige måte for fiskerne eller for å få en heldig gjennomføring av fiske, avtak, produksjon eller videreomsetning. Arbeidsgruppen går inn for å videreføre disse fullmaktene til salgslagene, men er delt i synet på hvorvidt reguleringer fastsatt etter reglene i utkastet til ny fiskesalgsløy, skal kunne underkastes en særskilt lovlighetskontroll.

Flertallet peker på at nevnte reguleringer kan undergis lovlighetskontroll på lik linje med enhver annen regulering. Flertallet kan ikke se at det foreligger hensyn som tilsier at nevnte reguleringer bør undergis et særskilt opplegg for lovlighetskontroll. Regulering/dirigering er først og fremst en inngripen i fiskernes fiskeriaktivitet. Dette vil ofte være tiltak som det er delte meninger om blant fiskerne. Å tenke seg at et salgslag gjennomfører slike tiltak mot sine

medlemmer uten at de er nødvendige og innenfor lovens formål er derfor svært lite sannsynlig.

Norges Fiskarlag slutter seg til flertallets forslag om regulering og dirigering.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Skjærvø

Erling Holmeset jr

Kopi til: Salgslag